

ANTECEDENTS: *Per tal de delimitar l'abast d'aquesta concreció, un esdeveniment es defineix com alguna cosa digna de menció que passa o ha passat en un cert lloc durant un interval de temps diferenciat. Un esdeveniment concret, tractat com a encapçalament de matèria, es pot expressar de diverses maneres, en funció del tipus d'esdeveniment. Els esdeveniments més normals, és a dir, els que pertanyen a la vida diària, tenen normalment un caràcter general i no són prou significatius per a ésser designats per un nom específic. A les obres que tracten d'aquesta mena d'esdeveniments normalment se'ls assigna encapçalaments del tipus [Tema]--[Lloc]--Història, per exemple, **Tempestes de sorra--Illinois--Història**. L'orientació per a l'assignació dels encapçalaments per als esdeveniments d'aquest tipus es dona en la concreció **CM-117, Catàstrofes, avalots, manifestacions, etc.** i en la concreció **CM-111 Història**, les quals s'hauran de consultar conjuntament amb la present concreció. D'altra banda, certs esdeveniments importants tenen tal transcendència que arriben a ésser coneguts per un nom propi convencional. Aquests esdeveniments importants es poden tractar com a esdeveniments únics que passen només un cop en un determinat lloc, per exemple, **Dos de Maig, Madrid, Madrid, 1808**, o bé com a esdeveniments que tenen un caràcter repetitiu i passen a intervals regulars o irregulars en un lloc determinat o en diferent llocs, per exemple, **Miss America Pageant; Trofeo Conde de Godó; Copa Mundial (Futbol)**.*

Amb anterioritat a l'agost de 1996, la Biblioteca del Congrés establia esdeveniments com conferències, exposicions, certàmens, fires i festivitats, organitzats formalment, en el catàleg d'autoritats de nom, codificats amb el camp 111, mentre altres tipus d'esdeveniments, com concursos, desfilades, competicions esportives i festivitats populars, s'establien en el catàleg d'autoritats de matèria i es codificaven amb el camp 150. Al llarg de l'any 1995, la Task Force on Name Versus Subject Authorities of the Program for Cooperative Cataloging va reconsiderar el tema dels encapçalaments d'esdeveniments i va recomanar que aquells esdeveniments que estaven (1) formalment convocats; (2) adreçats a un objectiu comú; (3) capaços d'ésser reconvocats i (4) amb noms formals, emplaçaments, dates i durada que es podien prefixar o determinar amb antelació, abans de la celebració de l'esdeveniment, s'havien d'establir en el catàleg d'autoritats de nom, tot seguint les directrius de les ACCR2 Capítol 24 i les LCRI 24.7 i 24.8, codificats amb el camp 111. Aquells encapçalaments que generalment no es repetien i els que no tenien noms formals, però que acostumaven a ésser designats amb un nom genèric, o els que agafaven el nom després que esdevingués el fet, havien de seguir establint-se en el catàleg d'autoritats de matèria. Aquestes recomanacions es van implementar durant l'agost de 1996.

*La present concreció conté les directrius per a fer les propostes de canvi dels encapçalaments introduïts amb anterioritat de l'adopció d'aquests criteris i també les directrius per a establir, com a encapçalament de matèria, els esdeveniments governats per les convencions catalogràfiques pròpies dels encapçalaments de matèria, com per exemple els encapçalaments en forma de frase o les subdivisions establertes sota noms de persones, entitats o llocs. Aquesta concreció no contempla les festes, les celebracions populars o festivitats religioses, com ara **Nadal**. Per a les directrius per a l'establiment dels noms de batalles concretes vegeu CM-114; per a les catàstrofes, revoltes, manifestacions, etc. i huracans vegeu CM-117; per a les vagues i locauts vegeu CM-116; per a les directrius dels processos vegeu CM-064.*

1. Categories d'esdeveniments establerts com a encapçalaments de matèria. Tot seguit es presenta una llista dels tipus d'esdeveniments que es creen en el catàleg d'autoritats de matèria segons les directrius d'aquesta concreció. Quan s'estableixen com a encapçalaments en forma de frase s'entren directament pels noms pels quals són coneguts i es procura que la part significativa del nom quedi al davant, és a dir, en posició inicial. Els encapçalaments d'esdeveniments concrets es codifiquen amb el camp **150**.

Accidents
Assassinats
Atemptats amb bombes, explosions
Bodes
Catàstrofes naturals
Coronacions
Creuers, vols
Dies, setmanes, mesos, anys, dècades especials, termes generals que serveixen de paraigua per aixoplugar esdeveniments que consisteixen en nombroses celebracions públiques concretes, espectacles populars, aniversaris
Empresonaments
Epidèmies
Fams col·lectives
Funerals
Inauguracions
Incendis
Incidents polítics, afers, escàndols
Intervencions militars, assalts, batalles, guerres, revolucions, ocupacions, invasions, operacions tàctiques
Manifestacions
Massacres
Purgues
Processos judicials
Regnats, governs
Revoltes
Revolucions culturals
Segrests
Setges, bloqueigs
Sublevacions, sedicions militars
Vagues

2. Categories d'esdeveniments establerts com encapçalaments de nom. La llista que s'ofereix a continuació correspon als esdeveniments que s'estableixen en el catàleg d'autoritats de nom, segons les directrius de les AACR2 capítol 24 i LCRI 24.7 i 24.8. Es codifiquen amb el camp **111**.

Celebracions públiques, espectacles populars, aniversaris
Certàmens
Competicions, proves atlètiques
Concursos
Conferències
Curses (Competicions)
Desfilades
Esdeveniments esportius
Exposicions
Expedicions militars
Expedicions científiques
Festes i celebracions
Festes populars i celebracions
Fires
Jocs (Esdeveniments)
Reunions, trobades
Torneigs

3. Norma general per als encapçalaments de nom. Abans d'assignar el nom d'un esdeveniment s'ha de consultar el catàleg d'autoritats de nom i el catàleg d'autoritats de matèria per tal de comprovar si un esdeveniment concret del tipus llistat en la secció 2 ja es troba establert amb anterioritat. Si l'encapçalament ja consta en el catàleg d'autoritats de nom en la forma correcta segons les AACR2, aleshores es pot emprar com a encapçalament de matèria. En canvi, si l'encapçalament es troba en el catàleg d'autoritats de matèria, s'ha de deixar en estat REVISAR per tal de fer les modificacions pertinents. Si l'encapçalament no existeix en cap d'ambdós catàlegs, s'estableix com a encapçalament de nom i aquest encapçalament no ha de figurar a la LEMAC.

4. Encapçalaments d'esdeveniments que adopten la forma de frase. La majoria d'esdeveniments llistats en la secció 1 s'estableixen pels seus noms respectius com a encapçalaments en forma de frase, tot situant la part significativa del nom en posició inicial, és a dir, tor emprant la inversió, d'acord amb el següent model:

150 ## \$a[Nom de l'esdeveniment (amb la part significativa del nom en posició inicial)], [Nom de la jurisdicció o localitat], [data o dates]
450 ## \$a[Nom(s) alternatiu(s) de l'esdeveniment], [Nom de la jurisdicció o localitat], [data o dates]
550 ## \$wg\$a[Tipus d'esdeveniment]\$z[Lloc, si s'escau]

a. Nom de l'esdeveniment. Sempre que sigui possible, s'ha d'emprar la terminologia convencional o el nom generalment acceptat en català. Si el nom no es troba disponible en català, i és impossible de traduir el nom a una forma catalana equivalent, generalment acceptada, aleshores s'empra el nom en la forma vernacle.

b. Nom de la jurisdicció o de la localitat.

(1) Esdeveniments d'una ciutat concreta. Per als esdeveniments que tenen lloc en una ciutat concreta s'empra el nom de la ciutat tal com es troba establert en el catàleg d'autoritats de nom, però utilitzant el signe ortogràfic de la coma en lloc del parèntesi.
Exemple:

150 ## \$aHaymarket Square, Revolta de, Chicago, Illinois, 1886

S'ha de fer constar el nom de la ciutat com a qualificador, fins i tot quan el seu nom forma part de la part substantiva del nom de l'esdeveniment. *Exemple:*

150 ## \$aPort Chicago, Motí de, Port Chicago, Califòrnia, 1944

El nom de la ciutat, emprada com a qualificador, ha de reflectir la situació en l'època en la qual va succeir l'esdeveniment. Si cal, s'empren noms de ciutats que han deixat d'existir, però no s'ha d'emprar, com a qualificador, el nom d'una ciutat si la localització de l'esdeveniment no es circumscriu a la demarcació pròpia de la ciutat en el moment en què va succeir. Quan es fa servir una ciutat com a qualificador d'un encapçalament de matèria, cal usar la darrera forma del nom de la ciutat.

4. Encapçalaments d'esdeveniments que adopten la forma de frase. (Continuació)

b. Nom de la jurisdicció o de la localitat.

(2) **Esdeveniments no limitats a una ciutat concreta.** Per als esdeveniments que tenen lloc en més d'una ciutat o que no es circumscriuen a les ciutats, s'empra el nom del país si l'esdeveniment té lloc en un sol país. Si té lloc en més d'un país, aleshores no es qualifica pel lloc.

Per als esdeveniments de Canadà, de Gran Bretanya, dels Estats Units i d'Espanya que passen en més d'una ciutat o fora de les ciutats, s'empra el nom de la província, país constituent, estat o comunitat autònoma, si aquests esdeveniments es poden circumscriure a aquestes unitats jurisdiccionals de primer ordre. Si tenen lloc en més d'una d'aquestes unitats jurisdiccionals de primer ordre de Canadà o Gran Bretanya, es posa el nom del país. Si passa en més d'un estat dels Estats Units o en més d'una comunitat autònoma d'Espanya, no es qualifica pel lloc. Si l'esdeveniment té lloc en més d'un país, no s'empra la qualificació pel lloc.

c. Data. Si un esdeveniment és únic s'ha de posar la data. Si l'esdeveniment sobrepassa el període d'un any, s'ha d'especificar els anys que abasta. Si cal especificar un mes o un dia, o un sèrie de dies, per tal de distingir entre dos o més esdeveniments similars que han passat en un mateix any, s'afegeix la informació addicional entre parèntesi després de l'any. Quan es fan servir aquestes especificacions, els mesos no s'abreuen.

Exemples:

600 17 \$aFord, Gerald R.,\$d1913-2006\$xTemptativa d'assassinat, 1975
(5 setembre)\$2lemac
600 17 \$aFord, Gerald R.,\$d1913-2006\$xTemptativa d'assassinat, 1975
(22 setembre)\$2lemac

d. Referències. S'afegeixen camps 450 amb els noms variants i camps 550 amb els termes genèrics per als tipus d'esdeveniments subdividits pel país on va passar l'esdeveniment. Com que la LEMAC és una llista d'encapçalaments de matèria en llengua catalana, per regla general, no s'han d'assignar camps 450 amb formes variants que no estiguin en català a menys que aquestes formes es trobin a les fonts de referència catalanes.

4. Encapçalaments d'esdeveniments en forma de frase. (Continuació)

Exemples:

150 ## \$aBaneberry, Prova nuclear de, Nevada, 1970
450 ## \$aProva nuclear de Baneberry, Nevada, 1970
550 ## \$wg\$aArmes nuclears\$zNevada\$xProves
550 ## \$wg\$aExplosions nuclears subterrànies\$zNevada

150 ## \$aLidice, Matança de, República Txeca, 1942
450 ## \$aMassacre de Lidice, República Txeca, 1942
450 ## \$aMatança de Lidice, República Txeca, 1942
550 ## \$wg\$aGuerra Mundial II, 1939-1945\$xAtrocitats\$zRepública Txeca
550 ## \$wg\$aMatances|zRepública Txeca

150 ## \$aBhopal, Catàstrofe de, Bhopal, Índia, 1984
450 ## \$aCatàstrofe de Bhopal, Bhopal, Índia, 1984
550 ## \$a|wg|aPlaguicides\$xIndústria i comerç\$xAccidents\$zÍndia

150 ## \$aBlack Hole, Incident de, Calcuta, Índia, 1756
450 ## \$aIncident de Black Hole, Calcuta, Índia, 1756
551 ## \$aCalcuta (Índia)\$xHistòria

150 ## \$aHuracà Flora, 1963
450 ## \$aCiclón Flora, 1963
450 ## \$aFlora, Huracà, 1963
550 ## \$wg\$aHuracans

5. Encapçalament d'esdeveniments emprats com a subdivisions. Malgrat que molts encapçalaments d'esdeveniments s'estableixen en forma de frase, certs tipus d'esdeveniments es formulen com a subdivisions sota un encapçalament principal. Aquest tractament sol passar (a) quan una persona o una entitat concreta és la principal participant, o és el focus principal d'un esdeveniment i en aquest cas l'encapçalament es formula de la següent manera:

100 (o 110) ## \$a[Nom de la persona o de l'entitat]\$x[Nom de l'esdeveniment], [data]

o (b) quan l'esdeveniment representa un episodi momentani en la història d'un lloc i en aquest cas l'encapçalament es formula de la següent manera:

151 ## \$a[Nom de lloc]\$xHistòria\$y[data], [Nom de l'esdeveniment]

Nota: Les subdivisions amb dates emprades sota noms de persones o entitats es tracten com a subdivisions temàtiques qualificades per la data i codificades, com a subcamp, amb \$x. Les subdivisions del tipus –Història--[data], [Esdeveniment] es tracten com a subdivisions cronològiques amb el subcamp corresponent codificat amb \$y.

a--Persones. Els esdeveniments amb un nom específic completament centrats en una persona concreta es formulen de la següent manera:

100 X# [Nom de la persona]\$x[Nom de l'esdeveniment], [data]

Es poden fer servir les subdivisions de lliure aplicació sota noms de persones o, en el cas de persones amb una significació molt determinada, com ara són els fundadors de religions, es poden establir subdivisions específiques sota el nom d'aquesta persona. S'empren les subdivisions amb dates sempre que estiguin prèviament autoritzades.

Exemples:

100 1# \$aReagan, Ronald\$xTemptativa d'assassinat, 1981
100 1# \$aPerón, Juan Domingo,\$d1895-1974\$xInvestidura, 1973
100 0# \$aJesucrist\$xMiracles
100 1# \$aBegin, Menachen,\$d1913-1992\$xEmpresonament

5. Encapçalament d'esdeveniments emprats com a subdivisions. (Continuació)

b--Entitats. Els esdeveniments amb un nom específic que es troben completament centrats en una entitat concreta es formulen de la següent manera:

110 X#[Nom de l'entitat]\$x[Nom de l'esdeveniment], [data]

En aquest cas es poden fer servir les subdivisions de lliure aplicació sota noms d'entitats generals o específiques.

Excepció: Els encapçalaments per a les vagues que impliquen a una entitat concreta no es construeixen d'acord amb el patró especificat més amunt. Per a les directrius per a l'establiment dels encapçalaments per a les vagues vegeu la concreció CM-116.

Exemples::

110 2# \$aGallaudet University\$xVaga estudiantil, 1988

110 2# \$aTriangle Shirtwaist Company\$xIncendi, 1911

c--Països. Els encapçalaments per a esdeveniments militars o polítics que impliquen a tot el país es formulen com a subdivisions sota el nom del país. Aquests esdeveniments poden ésser guerres civils, revolucions, ocupacions, conquestes, intervencions, alçaments, purgues o incidents polítics que tinguin gran transcendència. Per als esdeveniments d'aquest tipus s'usa la següent formulació:

151 ## \$a[País]\$xHistòria\$y[data], [Nom de l'esdeveniment]*

** El fet d'anteposar la data al nom de l'esdeveniment, després de la subdivisió –Història, és una pràctica que es va establir des del començament dels encapçalaments de matèria en català i difereix de la política seguida per la Biblioteca del Congrés on, després de la subdivisió –Història, consta primer el nom de l'esdeveniment i després la data.*

Per tal d'establir el nom de l'esdeveniment s'ha de seleccionar la denominació més usual en català. *Exemples:*

151 ## \$aEstats Units d'Amèrica\$xHistòria\$y1755-1763, Guerra francoíndia

151 ## \$aEstats Units d'Amèrica\$xHistòria\$y1775-1783, Revolució

151 ## \$aXina\$xHistòria\$y1899-1901, Revolta dels Bòxers

151 ## \$aAlemanya\$xHistòria\$y1934, Nit dels ganivets llargs

151 ## \$aNàpols (Regne)\$xHistòria\$y1794, Conspiració jacobina

5. Encapçalament d'esdeveniments emprats com a subdivisions. (Continuació)

c--Països

Nota: Les subdivisions --Història--[data], Bombardeig; --Història--[data], Partició; --Història--[data], Setge ja no són subdivisions de lliure aplicació sota noms de països, ciutats, etc. i ara, quan calguin emprar-les, s'han d'establir editorialment.

Els esdeveniments que s'estableixen com a encapçalaments en forma de frase, i no en forma de subdivisió, són els següents: (a) esdeveniments amb nom en els quals dos o més països es troben involucrats, a excepció de les invasions, ocupacions, etc. d'un país per un altre. En aquest últim cas, aquests fets s'estableixen com a subdivisió, per exemple, **Panamà--Història--1989, Intervenció nord-americana**; (b) esdeveniments amb nom que només tenen una significació local, com ara són les revoltes menors o massacres; (c) incidents polítics menors, inclosos els afers i els escàndols. Per a la seva creació se segueixen les directrius presentades en la secció 4, més amunt. Per exemple, la rebel·lió de Shays va ser un conflicte local de Massachusetts, no una rebel·lió que va afectar a tots els Estats Units. És per aquest motiu que l'esdeveniment s'estableix com encapçalament en forma de frase i no com a subdivisió sota **Estats Units d'Amèrica--Història**. Quan es plantegi el dubte sobre el tipus de significació que ha tingut un determinat esdeveniment és millor donar preferència al encapçalament en forma de frase per sobre de l'ús de la forma amb subdivisió, encara que amb el temps es vingui a demostrar que l'esdeveniment ha tingut una transcendència més gran. Per exemple, l'escàndol Watergate es va establir com un encapçalament en forma de frase **Watergate, Escàndol, 1972-1974**, ja que en el moment en què l'encapçalament es va establir per primera vegada no es tenien els elements necessaris per jutjar la seva importància.

d--Ciutats i altres jurisdiccions locals. Els noms d'esdeveniments sota noms de ciutats o de jurisdiccions de caràcter local s'estableixen de la mateixa manera que els esdeveniments sota noms de països. Un element a destacar és que aquestes subdivisions normalment es limiten a esdeveniments militars com són els bombardeigs, les captures, els setges, etc. *Exemples:*

151 ## \$aParís (França)\$xHistòria\$y1815, Capitulació
151 ## \$aBerlín (Alemanya)\$xHistòria\$y1948-1949, Bloqueig
151 ## \$aMadrid (Madrid)\$xHistòria\$y1936-1939, Setge

Excepció: Els encapçalaments corresponents a batalles en les quals es veu involucrada una ciutat o una localitat no es creen d'acord al model anterior. Per a les directrius pròpies de l'establiment dels encapçalaments dels noms de batalles vegeu la concreció CM-114.

5. Encapçalament d'esdeveniments emprats com a subdivisions. (Continuació)

e--Assignació d'encapçalaments per als esdeveniments que també afecten a jurisdiccions subordinades. Quan un esdeveniment es troba formulat com a subdivisió sota l'encapçalament principal d'una jurisdicció, no és possible destacar una jurisdicció més petita dins el mateix encapçalament. Per tal de contemplar aquesta jurisdicció més petita es requereix l'adjudicació d'un segon encapçalament:

- (1) 651 #7 \$a[Nom de la jurisdicció més gran]\$xHistòria\$y[data], [Nom de l'esdeveniment]\$2lemac
- (2) 651 #7 \$a[Nom de la jurisdicció més petita]\$xHistòria\$y[Subdivisió de temps, si es troba establerta]\$2lemac

Exemples:

Títol: 1788-1789, Espoirs et doléances en Bretagne: l'exemple du futur département des Côtes-du-Nord

651 #7 \$aBretanya (França)\$xHistòria\$xFonts\$2lemac
651 #7 \$aCostes del Nord (França)\$xHistòria\$xFonts\$2lemac
651 #7 \$aFrança\$xHistòria\$y1789-1799, Revolució\$xFonts\$2lemac

Títol: L'An I de la liberté en Languedoc et en Roussillon :\$bactes du colloque de Béziers des 8 et 9 décembre 1989

651 #7 \$aLlenguadoc-Rosselló (França)\$xHistòria\$xCongressos\$2lemac.
651 #7 \$aFrançae\$xHistòria\$y1789-1799, Revolució\$xCongressos\$2lemac

Excepció per a les guerres d'Espanya i dels Estats Units: En els casos en què una guerra s'hagi establert sota l'encapçalament **Espanya--Història** o l'encapçalament **Estats Units d'Amèrica--Història** (principalment quan es troba el registre d'autoritat en el catàleg de la Biblioteca del Congrés), s'adopta el procediment de destacar o singularitzar la guerra en relació a llocs com grans regions, estats, comunitats autònomes, o poblacions importants, mitjançant l'establiment de la guerra com a esdeveniment sota el nom de la regió, estat, comunitat autònoma o ciutat. *Exemples:*

651 #7 \$aBarcelona (Catalunya)\$xHistòria\$y1936-1939, Guerra Civil\$2lemac
651 #7 \$aAragó\$xHistòria\$y1833-1840, Guerra Carlina\$2lemac
651 #7 \$aBaltimore (Maryland)\$xHistòria\$y1775-1783, Revolució\$2lemac
651 #7 \$aNova Anglaterra\$xHistòria\$y1755-1763, Guerra francoíndia\$2lemac

5. Encapçalament d'esdeveniments emprats com a subdivisions. (Continuació)

e--Assignació d'encapçalaments per als esdeveniments que també afecten a jurisdiccions subordinades. (Continuació)

Per a les *obres generals* que tracten d'una guerra en una localitat específica, només s'assigna l'encapçalament per a la localitat subdividida pel nom de la guerra. No s'ha d'assignar l'encapçalament per a la jurisdicció més gran subdividida de la mateixa manera. No obstant això, per a les obres que tracten d'un *tema especial* relacionat amb la guerra en una localitat específica, s'assignen ambdós encapçalaments, l'encapçalament per a la jurisdicció més gran subdividit pel nom de la guerra i la subdivisió temàtica adequada (pertanyent al grup de subdivisions que s'apliquen sota el nom de guerres) i l'encapçalament propi de la localitat subdividit també pel nom de la guerra i la mateixa subdivisió temàtica. *Exemple:*

Títol: Advance the colors : Pennsylvania civil War battle flags

- 651 #7 \$aPennsylvania\$xHistòria\$y1861-1865, Guerra de Secessió
\$xBanderes\$2lemac
- 651 #7 \$aPennsylvania\$xHistòria\$y1861-1865, Guerra de Secessió
\$xHistòria dels regiments\$2lemac
- 651 #7 \$aEstats Units d'Amèrica\$xHistòria\$y1861-1865,
Guerra de Secessió\$xBanderes\$2lemac
- 651 #7 \$aEstats Units d'Amèrica\$xHistòria\$y1861-1865,
Guerra de Secessió\$xHistòria dels regiments\$2lemac